



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. VI. De Eucharistiæ susceptoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

CAPVT VI.

De Eucharistia susceptoribus.

73
Trinitatis potest recipi Eucharistia.

POTEST sumi Eucharistia tripliciter: Sacramentaliter tantum, quando solum Sacramentum, & non eius effectus suscipitur, quod euenit in disposito. Spiritualiter tantum, ut cum iustus desiderio suscipiendi flagrat. Vtrouque modo Sacramentaliter, & spiritualiter, cum iustus communicans, Sacramenti recipit effectus. *Trid. sess. 13. c. 8. & sess. 22. c. 6. D. Thom. q. 80. art. 1.*

74
Solutus homo potest huiusmodi Eucharistiam suscipere.

Solus homo modis praefatis hoc potest Sacramentum suscipere. Quia irrationalia animalia esto aliquando comedant, tamen non possunt eius donari fructibus. Nec Angeli vel spiritualiter suscipere possunt, cum capaces non sint augmenti gratiae. Et quia pro solis hominibus in hac vita degentibus est institutum.

75
Homo non baptizatus non potest Sacramentaliter suscipere.

Homo facta aqua non dilutus potest spiritualiter quidem, sed non sacramentaliter recipere: Potest spiritualiter. Quia ante Baptismum potest quis Deo esse gratus, & Eucharistia suscipienda post Baptismum affectu flagrate gratiae plane incrementum. Non vero sacramentaliter. Quia nullus est capax vilius Sacramenti recipiendi, nisi per sacram vnam Ecclesiam fuerit ingressus.

76
Baptizatus peccator potest huiusmodi Eucharistiam suscipere.

Baptizatus peccator solum sacramentaliter Eucharistiam suscipit. Quia dum degit in crimine haud potest nec spiritualis, nec sacramentalis communionis effectum, nempe augmentum gratiae recipere, sed horribile absumit in iudicium. Baptizatus vero iustus sacramentaliter & spiritualiter recipere potest. Quia ad augmentum gratiae proprium Eucharistiae effectum sola gratia habitualis in suscipiente requiritur. Doctores communiiter.

77
Infantes baptizati, si eis concedatur, augmentum gratiae recipiunt.

Vnde infantes baptizati, & perpetuo amentes, si illis Eucharistia concedatur, gratiae augmentum percipiunt. Quia antiqua fuit consuetudo concedendi parvulis Eucharistiam, quae non concederetur, nisi illis prodesset. *Coninch q. 80. a. 9. Laym. lib. 5. tr. 4. c. 5. q. 1. Vasq. d. 112. c. 2.*

78
Non tamen debet eis dari.

Concedere debet Eucharistia infantibus, ac perpetuo amentibus saltem in mortis articulo. Minime. Quia cum hoc Sacramentum illis necessarium esse non possit, & ex alia parte frequenter ad huc irreuerentiae periculum, iuste eos Ecclesia à tanti Sacramenti participatione excludit. *Henric. lib. 8. cap. 42. Laym. lib. 5. tr. 4. cap. 4. q. 1. c. 3. Suar. d. 62. sect. 4.*

79
Danda amentibus, qui articulum mortis non habent, non potest.

Potest ac debet concedi amentibus, qui articulum, nec potest, nec debet. Quia extra mortis articulum nulla est Ecclesiae consuetudo concedendi huiusmodi amentibus Eucharistiam. Tanti enim Sacramenti reuerentia postulat, ut extra casum extreme necessitatis concedatur ei, qui ad illius susceptionem actuali deuotione se disponere nequit. At in extremo periculo potest, & debet eis concedi. Quia eiusmodi amentibus Eucharistia necessaria ad salutem esse potest, scilicet, si peccato mortali grauati in demetiam attriti incidissent. *Vasq. d. 212. Coninch q. 80. a. 9. c. 72. Suar. d. 62. sect. 4. Henric. lib. 8. c. 42.*

80
Quando de rationis vsum non habentibus?

Potest nec debet concedi semifatis, plenum rationis vsum non habentibus? Si facta diligen-

tià non valent hunc caelestem cibum diiudicare, inter absolute amentes sunt computandi. Si illum satis à communi distinguunt, & reuerenter quasi sibi necessarium expostulant, concedi illis debet non solum in mortis articulo, sed etiam Paschatis tempore. Quia credendum est, hoc praeccepto adstringi, cum supponam eis habere notitiam spiritualis cibi, ac peccandi pollere libertate. Extra haec tempora haud debet eis Eucharistia concedi ob Sacramenti reuerentiam. *Henr. l. 8. c. 42. Bonac. d. 4. q. 6. punct. 1. n. 7. Possu. de commun. c. 8. n. 32. Laym. l. 5. tr. 4. c. 4. q. 3.*

81
Quando Surdis, & Mutis.

Potest ac debet Mutis & Surdis à natiuitate ministrari? Si exignis, ac nutibus constet, discretione habere, qua sufficienter caelestem cibum à profano distinguant, non solum in mortis articulo, sed etiam Paschatis tempore eis est Eucharistia concedenda. Quia est eis valde necessaria tum ad augmentum gratiae, tum ac pieuola futura praecauenda. *Laym. lib. 5. tr. 4. c. 4. q. 4. relato Abbate ad cap. Cum apud, n. 6. de sponsal. At si prudens Confessarius aduertat, Mutum & Surdum perfectà discretione pollere, vti saepe contingit: aliis solemnibus festiuitatibus ei poterit Eucharistiam ministrare. Quia nulla apparet ratio, cur sit ei deneganda, cum se ad illam suscipiendam per actualem deuotionem disponere queat. *Castro Pal. tom. 4. tr. 4. punct. 11. num. 9.**

82
Quid si supradictis impedimentis duobus coecitas adderetur?

Crederem vix inueniri vnum, aut alterum, quos etiam mortis articulo possit Eucharistia ministrari. Quia incapaces existunt tantum cibi dignitatem agnoscere. Vnde Sanch. *lib. 1. de Matr. d. 8. à n. 12. & Gutier. de Matr. cap. 8. à num. 5.* aliis relatis, docent, Mutum & Surdum contrahere matrimonium posse, secus si simul coecus existat.

83
Quando coecitas adderetur?

Num Emergumeno, siue obfesso à Demone possit, aut debeat Eucharistia ministrari? Si conuictus à Demone obsideri quod aliquo crimine inficiatur, qualiter contigit illi, quem refert Paulus, traditum esse sathanae in interitum carnis, ut spiritus saluus fieret. *1. Cor. 5.* ob defectum dispositionis in suscipiente, haud est ei Eucharistia ministranda. Secus si credatur torqueri, vel in poenam alicuius piaculi perpetrati, quod remissum sit quoad culpam: vel ad sui meritum, ac probationem, ut frequenter contingere, credendum. Attamen aduertendum est, an priuatur vsu rationis, an sui compos existat. Si vsu rationis priuatur, iudicium ferendum est de eo aequè ac de perpetuo amentibus. Alti si sui compos sit, concedenda ei Eucharistia, seculo irreuerentiae periculo, non solum in mortis articulo, verum etiam in Paschate, imò & aliis temporibus iuxta prudens Confessarij iudicium. *Sotus in 4. dist. 2. quest. 1. Laym. lib. 5. tr. 4. cap. 4. q. 5. Suar. d. 69. sect. 2. Vasq. d. 112. c. 4.*

84
Quando Pueri vsum rationis habentibus statim possit, & debeat Eucharistia exhiberi?

Si distinguere possint hunc cibum à profano, concedi debet eis in mortis articulo. Quia non solum utilis, sed forè necessaria eis ad salutem erit. *Suar. d. 70. sect. 1. Laym. lib. 5. tr. 4. cap. 4. quest. 2. Henric. l. 8. c. 42.* At extra mortis periculum perfectior vsus rationis requiritur ad Eucharistiam suscipiendam ei, qui sufficienter iudicatur ad peccandum, & absolutionem obtinendam. Quia & praenitentia est simpliciter necessaria, quae non est

Sectio I. De Euchar. Recept. Sententiæ. 39

est Eucharistia: & Eucharistia nobilior est, perfectiorem rationis usum in suscipiente expostulans. Suar. & Laym. citati, & Nauar. c. 21. n. 57. Credendum tamen, eum usum rationis, qui sufficiens est ad peccandum, & absolutionem à peccatis obtinendam, sufficere, vt Eucharistia possit impendi. Quia licet Pœnitentiæ sit magis necessaria quàm Eucharistia, & hæc sit nobilior pœnitentiâ: longè tamen difficilior est dispositio ad pœnitentiæ fructum obtinendum, quàm ad obrinendum Eucharistia fructum: cum ad pœnitentiæ confessio peccatorum dolosa requiratur cum proposito non delinquendi de cætero; ad Eucharistia verò fructum sola voluntas suscipiendi existentis in gratiâ sufficiat. Non tamen ideò asseruerim pœros huiusmodi statim nec diuino nec humano præcepto obligati, nec Parochos teneri illis Sacramentum concedere, sed vnum vel alterum annum expectari posse, vt eorum discretio exactius dignoscatur. Suar. d. 70. sect. 1. Laym. lib. 5. ar. 4. c. 4. q. 2. Valq. d. 214. c. 4. n. 46.

Quandonam igitur censentur Pueri discretionem sufficientem habere, vt Eucharistiam suscipere teneantur? Prudentis Confessarij iudicio relinquendum nonnulli enim Pueri ita sunt perspicacis ingenij, vt ante annum decimum sufficientem discretionem habere censentur. Regulariter autem nemo ante annum decimum obligati censetur. Imò, ferente vsu, viri ante annum 14. fœminæ ante 12. non obligantur. Nauar. cap. 21. num. 57. Cordub. in sum. casu 60.

CAPVT VII.

De Dispositione suscepturi Eucharistiam internâ.

NEQVAM ad Eucharistiam suscipiendam quis accedat, debet se iustum ac gratum Deo reputare. Quia cum instituta sit ad nutriendam spiritualem animi nostri vitam, illam per se supponit. Trid. sess. 13. c. 7. & can. 11. Sufficit autem moralis certitudo, se nullo grauari peccato non confesso. Quia certitudo moralis quamlibet humanam actionem à temeritate excusat. Coninch. q. 80. art. 8.

Actuale peccatum veniale non impedit præcipuum Eucharistia effectum quod est augmentum gratiæ: alios verò secundarios ex parte impedire non dubito. Impedit enim remissionem ipsius, quæ per Sacramentum ex opere operato fieri deberet: impedit deuotionem, & charitatis feruorem: impedit speciale suauitatem, quam assolēt deuotè communicantes experiri: & plura auxilia gratiæ ad præcaucnda crimina. Notatè dixi, *Actuale peccatum*, habituale enim, etiam si formaliter quis detectatus non fuerit, si tamen illius complacentiam non habeat, communionem, quæ est quædam derelictio virtualis peccati, ex opere operato remittitur. D. Thom. q. 79. art. 8.

Qui peccato mortali grauatur, & Eucharistiam recipere velint non solum contritione sed Sacramentali confessione se debet præparare. Quia Ecclesiæ consuetudine sic illud Pauli intelligendum: *Probet autem se ipsum homo.* Trid. sess. 13. c. 7. Quare Caiet. ad 1. Cor. 11. minime audiendus, dum asserit, nullum esse præceptum neque diuinum, neque Ecclesiasticum, præmittendi Confessionem, si peccator contritus sit.

Isob. & Mend. Theol. Moral. T. III.

Profecto ab executione huius præcepti excusatus, si Confessarij copia non adsit, & necessitas communicandi urgeat. Trid. sess. 13. c. 7. Quando nam copia Confessoris adsit? Quando ita à te distat, vt nequeas illum abique graui incommodo adire. Quando præfenti confiteri non potes absque prudenti periculo, vel violationis sigilli, vel prouocationis ad malum, vel alterius grauis nocu-
menti. Quando nullus adsit, qui iurisdictionem habeat, aut cui iurisdictionem ex privilegio concedere possis. Valq. d. 207. c. 2. n. 9. Coninch. q. 80. art. 4. dub. 2. n. 19. 21. & 23. Bonac. d. 4. q. 6. pun. 1. n. 28.

Quandonam verò necessitas adsit communicandi? Quando prudenti alicuius grauis notæ timore afficeris. Quando viaticum est obituro ministrandum, & nulla esset hostia consecrata. Quando Sacerdos inchoatâ Missâ, alicuius peccati mortalis non confessi recordatur, nec tenetur, ab altari recedere, nec Confessario ad altare accedenti fateri. Quia licet infamia Sacerdoti non sequatur, quæ vix excusari potest: Sacrificium inceptum non licet irumpere. Nauar. c. 21. n. 49. Vict. Sotus, Bonau. quos refert, ac sequitur Suar. d. 66. sect. 4. Vnde si assitens ad linteam cum aliis communicaturus, recorderis aliquod mortale te non fuisse confessum, nec ab eo loco discedere absque graui notâ possis, contritione elicta licet Eucharistiam absumere. Sed de hoc sect. 2. vberiolem sermonem problematicè instituiam. Quando obligatur quis dicere sacrum vel ex Officio Parochi, si non adsit alius Sacerdos, qui Parochi possit gerere vices. Quia ob peccatum Sacerdotis priuare non debet populus iure fruendi sacrificij fructum. Item potest oriri obligatio dicendi Sacrum, vel communicandi in Pâchate, cui obligatio si non celebres, aut communices, haud potes satisfacere: tunc, non præmissa confessione, poteris sacrum dicere, aut communicare. Quia satis virgens est necessitas, quæ tibi à lege imponitur. Et quia videtur tibi graue damnum irrogari, si à communionem illa publica, solemnem, & communi aliis fidelibus & Ecclesiæ præcepto necessaria ob Confessoris arcearis inopiam. Sotus in 4. dist. 12. q. 2. art. 4. Viuald. de Euchar. n. 123. Palud. in 4. dist. 9. q. 4. concl. 10. Coninch. q. 80. art. 4. dub. 2. n. 17.

Attamen in omnibus præfatis casibus, quibus à præmittenda confessione excusaris, necessarium est conteri de peccato commissio. Quia licet hoc Sacramentum aliquando attrito primam gratiam conferat, id sit, si bona fide putans quis se esse in gratia, accederet: secus esset, si peccati conscius communicare auderet.

Ne autem Sacerdos sibi fingeret celebrandi necessitatem, confessione non præmissa, Trident. Sacerdos non statuit sess. 13. c. 7. Sacerdotem conscius peccati mortalis, qui ob necessitatem virgentem, non præmissa confessione celebrat, obligatum esse, quamprimum potest, confiteri. Quod præceptum solum obligat Sacerdotem peccati mortalis conscius celebrantem necessitate virgente, confessione non præmissa, siue contritus, siue non contritus celebret. Non verò Sacerdotem, qui sui peccati inuincibiliter oblitus, haud præmissa confessione, sacrum ageret. Neque eum, qui extrâ necessitatem ex malitia celebrasset, vel more laicorum necessitate virgente communicaret. Confessione non præmissa. Quia hoc præceptum cum rigorosum sit, licet conueniens maxime, non debet vltra proprietatem verborum extendi. Valq. d. 208. c. 3. n. 16. Coninch. q. 80. art. 4. dub. 2. Suar. d. 66. sect. 6. & 7. Plura sect. 2.

D. 2. CAPVT

89

Excusaris, si non sit Confessarij copia, & adsit communicandi necessitas. Quando nam copia Confessoris adsit?

90

Quando nam urgeat communicandi necessitas?

91

Debes te contritus esse de peccato commissio.

92

Sacerdos non præmissa confessione celebrans, obligatum esse, quamprimum potest, confiteri.

F. ISCOBAR
Theob. More
T. III. IV
F. IV

85
Quando nam
urgetur
communicandi
necessitas?

86
Atte communi
debet
esse certitudo
se nullo
grauari peccato
non confesso.

87
Peccatum
veniale
non impedit
effectum
Eucharistia.

88
Peccati
mortali
grauatur
qui
Eucharistiam
recipere
velint.